

Aktuālais pasaules ekonomikā

2025. gada 2. – 6. jūnijs

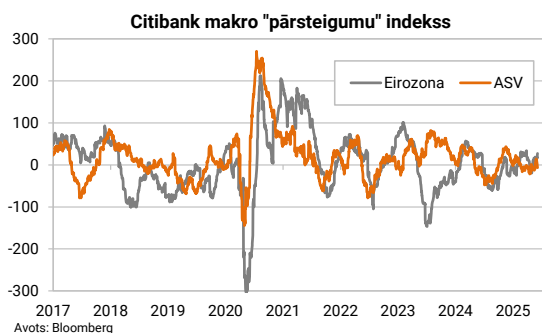
Simona Striževska

Ekonomiste

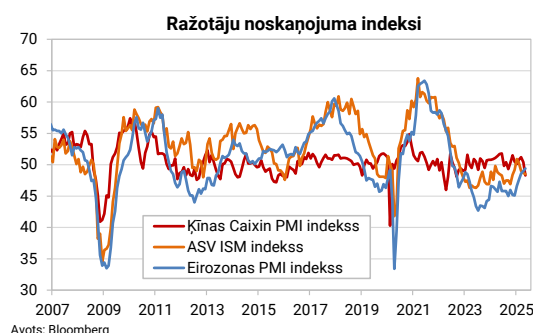
Simona.Strizevska@cbl.lv

- Maijā uzņēmēju noskaņojums ASV pirmo reizi kopš pērnā gada jūnija nonācis negatīvajā zonā.** Strauju biznesa noskaņojuma pasliktinājumu maijā lielākoties noteica ISM indeksa kritums pakalpojumu sektorā, taču arī ASV ražotāju negatīvisms turpināja mēreni augt. Menedžeru noskaņojumu abos sektoros turpināja negatīvi ietekmēt ASV tarifu politikas radītā nenoteiktība un augošās izmaksas un cenas. Turklāt maijā būtiski pastiprinājās spiediens uz cenām arī pakalpojumu sektorā, uzrādot straujāku pieaugumu kopš 2022. gada rudens. Jaunie pasūtījumi maijā krita abos sektoros, kaut arī ražošanas sektorā kritums bija nedaudz lēnāks nekā pirms mēneša. Tarifi negatīvi ietekmēja arī noskaņojumu Ķīnas ražošanas sektorā, kur PMI indekss maijā ieslīdēja dziļi pesimisma zonā (48.3 punkti no 50.4 aprīlī), sasniedzot zemāko līmeni kopš 2022. gada septembra. Eirozonā situācija bija pretējā – ražotāju pesimisms mazinājās, pateicoties uzlabojumiem pasūtījumu dinamikā, ko, acīmredzot, turpināja pozitīvi iespaidot preču krājumu papildināšana ASV. Noskaņojums Ķīnas pakalpojumu sektorā maijā uzlabojās, kas kontrastēja ar pesimisma atgriešanos ASV un eirozonā.
- ASV maijā tika pieņemti darbā 139 tūkst. jauno darbinieku salīdzinājumā ar vidēji 120 tūkst. pirmajos 4 mēnešos.** Bezdarba līmenis maijā palika nemainīgs 4.2% līmenī trešo mēnesi pēc kārtas. Maijā ASV nedaudz palielinājās jauno bezdarbnieku pieteikumu skaits – līdz vidēji 235 tūkst. pieteikumu nedēļā no 220 - 225 tūkst. no janvāra līdz aprīlim. Pakāpeniski turpināja pieaugt arī kopējais pabalstu saņēmēju skaits, kaut arī līmeņi joprojām palika zemi vēsturiskajā perspektīvā. Darbinieku stundas samaksa maijā auga par 0.4% mēneša un 3.9% gada griezumā.
- Eirozonas gada inflācija maijā ir pazeminājusies straujāk nekā gaidīts – līdz 1.9% no 2.2% martā un aprīlī.** Pēdējo mēnešu laikā zemākas naftas cenas un spēcīgāks eiro bremzēja patēriņa cenu kāpumu eirozonā, turklāt maijā inflācijas palēninājuma virzienā "strādāja" arī pakalpojumu cenas. Pakalpojumu cenu kāpums gada griezumā maijā sabremzējās līdz 3.2% no 4.0% pirms mēneša, kas palēnināja pamatinflāciju līdz 2.3%, tās zemākajam līmenim kopš inflācijas paātrinājuma sākuma 2021. gada otrajā pusē. Mēneša griezumā pakalpojumu cenas eirozonā maijā samazinājās pēc neproporcionāli spēcīga kāpuma pirms mēneša. Kaut arī pakalpojumu cenu dinamiku aprīlī un maijā, acīmredzot, daļēji ietekmēja sezonālie faktori (Lieldienas aprīlī), cenu kāpumam sektorā ir drīzāk tendence palēnināties. Bloomberg aptaujātie analītiķi paredz, ka eirozonas inflācija šogad saglabāsies tuvu 2% un nākamgad turēsies zem 2% apgabala.
- Eirozonas mazumtirdzniecības apjoms aprīlī audzis par 0.1%, uzrādot trešo pieaugumu pēc kārtas.** Vācijas tirdzniecības apjoms aprīlī samazinājās pēc pieaugumiem iepriekšējo trīs mēnešu laikā, tikmēr citās lielākajās eirozonas valstīs aprīlī bija novērojama izaugsme mēneša griezumā. Tirdzniecības sektora izaugsme gada griezumā aprīlī paātrinājās līdz 2.3% no 1.9% iepriekšējo trīs mēnešu laikā, straujāk augot tēriņiem pārtikai.
- ECB jūnijā turpinājusi mīkstināt monetāro politiku, pazeminot depozīta likmi vēl par 0.25 procentpunktiem.** Kopš pērnā gada jūnija, kad Eiropas Centrālā banka uzsāka likmju mazināšanas ciklu, depozīta likme tika samazinātu uz pusi – no 4% līdz 2% šā gada jūnijā. Jūnija sēdes laikā ECB vadītāja atzīmēja, ka likmju mazināšanas cikls tuvojas savam noslēgumam. Tas varētu signalizēt pauzi nākamajā sēdē. Arī inflācija vairs netiek uzskatīta par nopietnu problēmu eirozonā – ECB samazināja inflācijas prognozes šim un nākamajam gadam līdz 2% un 1.6% atbilstoši. Saskaņā ar fjuču cenu, finanšu tirgus dalībnieki līdz gada beigām sagaida vēl vienu likmju pazeminājumu par 0.25 procentpunktiem līdz 1.75% apgabalam.

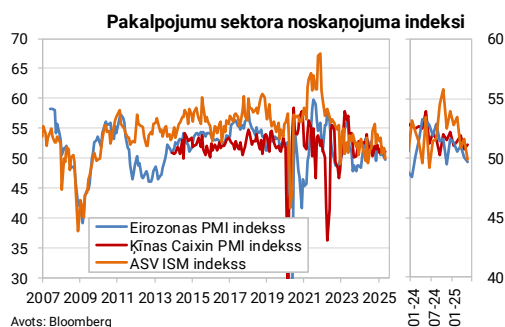
Makro pulss

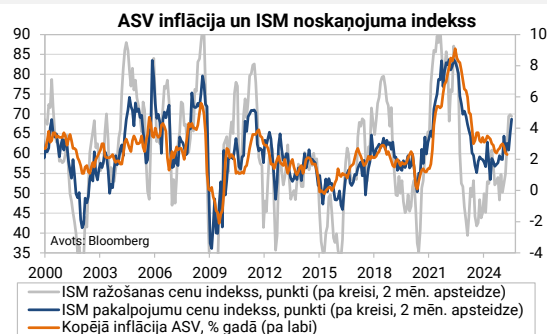
Eirozonas ražošanas sektorā turpinās renesanse

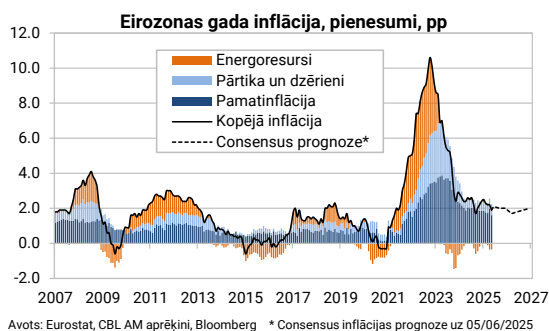
Pakalpojumu sniedzēju noskaņojums maijā sagurst

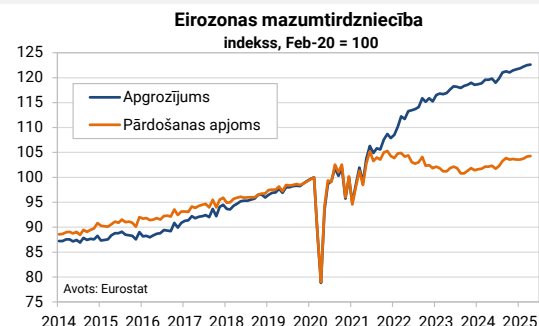
ASV uzņēmēji ziņo par cenu un izmaksu kāpumu

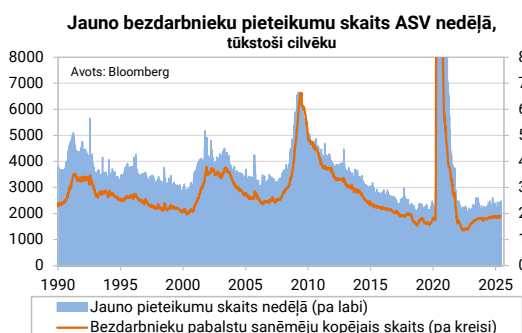
Eirozona inflācija paslīd zem 2% apgabala

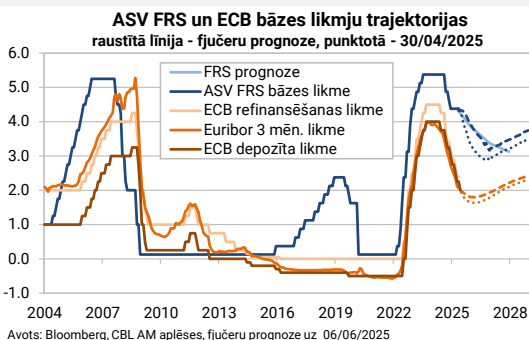
Eirozona tirdzniecības apjomi mēreni aug

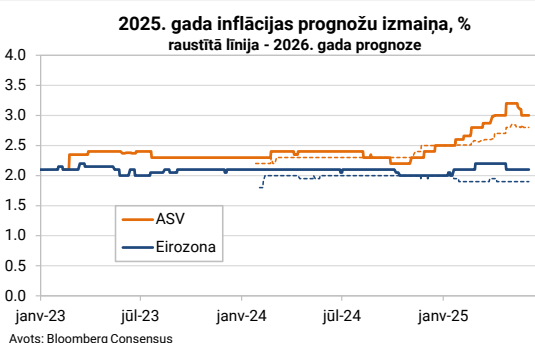
ASV bezdarba līmenis turas nemainīgs pie 4.2%

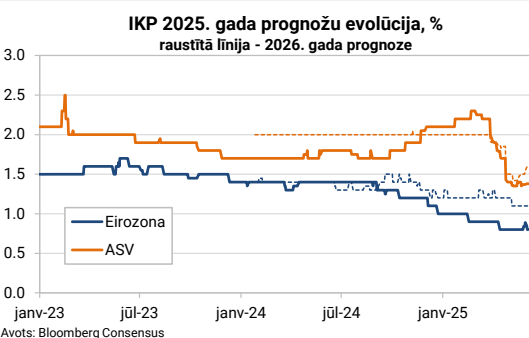
Procentu likmju trajektorijas

Consensus inflācijas prognozes

Consensus IKP prognozes

Apskata sagatavošanas datums: 06.06.2025.

Saistību neuzņemšanās atruna:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt kā piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot niegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināta par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valsts biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.